

Zacher Gábor a koronavírus-fer?zésr?l

2020 április 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Kemény szavak! Komolyan kell venni!

Láthatatlan ellenséggel küzdünk, akivel szemben még nincs meg a fegyver – mondja Zacher Gábor a karantén betartásáról a Mandinernek. Az ország toxikológusának retinájába égett az ürességt?l kongó Vörösmarty tér: aggódik a karantén betartásáért, de közben bízik az ország és az orvosok helytállásában. A most egyszerre ment?z? és sürg?sségi orvosként is dolgozó Zacherrel arról beszélgettünk: hogyan éli meg a járványt, mire számít, ha vége lesz – és hogy lesz-e vajon össznépi megtisztulás. Folytatódik Karantén-interjúk sorozatunk!

Jó négy éve beszéltünk utoljára. Hogy van?
Jól. Igaz, kicsit fáradtan, harminchat órát dolgoztam a hatvani sürg?sségi osztályon, ami elég jó meló. Nagy szélben, hóesésben futottam ott, olyan helyen, ahol még nem, a Zagyva partján. Nagyon jó volt. Lassan hazaérek, lesz egy kis semmittevés, holnap éjszaka megyek egy újabb harminchat órás etapra.
Mit keres Hatvanban?
Az egyik kedves barátom – az ottani sürg?sségi osztály vezet?je – felhívott, hogy kevesen vannak a csapatában, szakorvosra volna szüksége.
„Ákos, ott a helyem” – mondtam, és a héten kezdtem.

Mellette ment?zöm, épp az imént hívott a regionális f?orvos, hogy jó lenne, ha módosítanám az óraszámaimat, eddig negyvennyolc órás részállásos szerz?désem volt, ezt most feljebb emeljük. Lassan két éve amúgy is ment?zöm, el?tte utoljára 1982-ben ültem ment?autón. Igazából a naptáram tele van lukakkal, a klasszikus egyetemi el?adásaim offolódtak, online van két-három órám. Id?m, mint a tenger, természetesen idéz?jelben: ugyanúgy elfoglalt vagyok, mert többet tudok pörögni a szakmával. Most err?l szól az életem.

Sürg?sségi orvosként és ment?sként nyilván nem tudja, de magánemberként betartja a járványhelyzet miatti korlátozásokat? Találkozik a fiával, barátaival, vagy a neten tartja csak a kapcsolatot velük?
Nem vagyok egy online király. A fiammal minden nap beszélünk telefonon, olyan tíznaponta egyszer kimegyek hozzájuk Törökbálintra. Azon kívül, hogy elmegyek dolgozni, ülök a ment?autón, ott vagyok a sürg?sségin, lemegyek boltba meg elmegyek futni, nem nagyon mozgok. Képzelje, szombaton este hat körül futottam a városban. Dermeszt? volt.
Tök üres volt a belváros, olyan volt, mint egy kísértetek lakta hely.

Ember nem volt rajtunk kívül a Váci utcában. Az gyenge kifejezés, hogy kongott az ürességt?l a Vörösmarty tér. Hatvanéves vagyok: én nem, de a nálam húsz évvel id?sebbek átélhették '56-ot, bár a háborút ?k sem nagyon. Anyám még mesélt az ostromról, hogy milyen érzés volt el?jönni a pincéb?l, de mi még nem találkoztunk ilyennel. Éppen ezért volt nagyon megdöbbent?, szinte félelmet kelt? élmény a futásom az üres városban. Kicsit a tévéostromos emlékeimhez hasonlítanám. 2006 is azért volt különös, mert az orrunk el?tt zajlott, azt megel?z?en maximum tévében láttunk hasonló tüntetést Párizs vagy Berlin utcáin. Nem voltunk rá felkészülve, a hatóság sem, mint ahogy ezt kés?bb be is vallották. Édesanyámék ott laktak a Jégbüfé-házban, az ablakon kihajolva néztem végig a Ferenciek téri csatát. Nem biztos, hogy mindig tudok ezzel az emlékkel valamit kezdeni. Annál józanabb vagyok, hogy rémálmaim legyenek ett?l, de beleégett a retinámba. Ugyanígy beleégett a koronavírus miatt kihalt város is. Nagyon megdöbbent? volt.

Hogyan éli meg ezeket a napokat?
Nézze, sürg?sségi orvos vagyok,
ott kell lenni, dolgozni kell és pont.

Részben azért, mert szeretem a munkámat, részben azért, mert ez pontosan olyan id?szak, amelyre az ország és mi sem vagyunk felkészülve. Ezalatt most nem az egészségügyi készültséget értem, hanem azt, hogy, mint mondtam, ilyen helyzetet még nem éltünk át. Azzal együtt, hogy új a szituáció, mégsem olyan, mint mondjuk egy földrengés vagy háború, amikor elpusztul az infrastruktúra is.

Ez sovány vigasz azoknak, akik éppen most vesztik el a munkájukat vagy csúszik ki a lábuk alól a talaj.
Az más. A házak ett?l még nem d?lnek össze, jó eséllyel lesz áram, víz és így tovább. Jelenleg
olyan láthatatlan ellenséggel küzdünk, akivel szemben még nincs meg a fegyver.

Addig viszont olyan megoldásokhoz kell folyamodni, mint hogy maradj otthon, izoláld magad. Ehhez viszont szükség van a lakossági együttm?ködésre, ami, valljuk be ?szintén, nem mindig van meg.

Mert egyszer?en nem veszik komolyan a helyzetet. Hogyan lehetne velük megértetni, hogy tényleg baj

van?
Folyamatosan kommunikálni kell velük, elmondani ötször, tízszer, százszor. Nagyon érdekes, hogy milyen társadalmi szokások lehetnek összefüggésben a járvány terjedésével. Tegnap olvastam egy európai statisztikát a vécéhasználat utáni kézmosásról. Míg Magyarországon az emberek 83 százaléka él vele, addig Olaszországban ez az arány nem éri el, Spanyolországban pedig alig haladja meg a 60 százalékot. Hol van most a legsúlyosabb járványügyi helyzet? Spanyolországban és Olaszországban. Magyarán szólva olyan alapvet? dolgok, mint a kézmosás hiánya hozzájárul a betegség elterjedéséhez – persze nemcsak ett?l van járvány, de ezért is. Másik ilyen érdekes statisztika, hogy Európán belül Olaszországban és Spanyolországban él a legtöbb 15-29 év közötti fiatal a szüleivel. Több generáció lakik együtt, komolyak a családi köt?dések és a hétvégi mobilitások is. A harmadik érdekes statisztika: míg korlátozás nélkül, normál esetben 30 nap alatt 450 embert tudnék megfert?zni, addig, ha csak ötven százalékkal redukálom a mozgásom, ez a szám ötven alá csökken. Ha pedig 75 százalékkal venném vissza az érintkezéseimet, mindössze tíz embert tudnék veszélybe sodorni. Ezeket a tényeket kell azok elé tárni, akik azt mondják,
„lófaszt maradok otthon, én úgyse kapom el”

– talán a tényekt?l kicsit magukba szállnak. Ilyen kommunikációra van szükség. Meg olyanokra, amikr?l végre a miniszterelnök is beszélt, hogy nem tudjuk, mennyi tünetmentes hordozó van Magyarországon. Nagyon fontos viszont, hogy nem szabad pánikot kelteni. Tudományosan bizonyított tény, hogy a stressz-szituáció gyengíti az immunrendszert. Pontosan elég stresszkelt? megnyitni az online világot, rámegyek bármelyik – nem csak magyar nyelv? – hírportálra, és ömlik felém a korona, korona, korona, korona. B?ven elég ez is, nem kell olyan jósolgatásokba belemenni, hogy vajon hányan fert?z?dnek és halnak meg. Nincs, aki biztosat tudna mondani. Ha egy szakért? tíz-tizenöt halottat prognosztizál és meghalnak százan, rögtön rásütik a bélyeget, hogy hazudott. Ha fordítva történik mindez, akkor abból lehet ugyan politikai t?két kovácsolni, csakhogy a járvány nem politika.

Zacher Gábor pozitív hozzáállású, trendi, és rock and roll személyiség volt mindig is. Adjon már tanácsokat, hogyan lehet legy?rni a munkanélküliségt?l való félelmet, a bezártság okozta rosszkedvet, ne adj' isten, a depressziót!
Ez nem csak a depresszióról szól. Gondoljon bele: adott egy család két gyerekkel és két feln?ttel, együtt élnek huszonvalahány éve. Eljárnak dolgozni, egyik éjszakás, másik nappalos, megvan az életük. Ez már nem a viharos „hazamegyek és felraklak a konyhaasztalra” szerelemr?l szól, bizonyára b?ven vannak konfliktusaik. Most be vannak zárva 58 négyzetméteren.
Mekkora veszekedéseket, ne adj' isten, családon belüli er?szakot szülhet ez az összezártság!

Továbbmegyek: addikció is kialakulhat; gyógyszerszedés, alkoholfogyasztás, kábítószer. Gondoljon bele, ha eddig az alkoholistánk dolgozott valahol, ahol kifizették, minden nap megitta a maga söröcskéjét és töményét. Mostanra lehet, hogy megsz?nt a munkája. Biztos van tartalék 15 milliója a bankban? Mib?l fogja megvenni a két deci töményét? Semmib?l. Elvonási tünetei lesznek. Kit fog terhelni? Az egészségügyi ellátórendszert. És ez a helyzet nem jöv? hétre fog megoldódni, hanem két vagy három hónap múlva. Az újraépítkezés sem varázsütésre történik majd: nem az lesz, hogy egyik pillanatban mindenki alszik, majd amikor a királyfi megcsókolja Csipkerózsikát, mindenki felébred.

Tud valami biztatót mondani? Bírni fogja a nagy rohamot az egészségügyi rendszer?
Hogy mennyi beteg lesz és el tudjuk-e majd látni ?ket, azt nem lehet megjósolni. Nagyon remélem viszont, hogy elkerüljük, amit Olaszországban megtapasztaltak az orvosok: hogy több beteg közül kelljen kiválasztanunk, melyiket tesszük lélegeztet?gépre, és melyiküknek nem jut esély. Ezek hihetetlen kemény döntések. A járvány elharapózásának elkerülése azon múlik, hogy most, a csoportos megbetegedések fázisában mennyire tartják be az emberek a karanténkorlátozásokat.
Nagyon sok múlik ezen a fegyelmen.

Mi lesz a koronavírus-járvány után? Sokan megtisztulást várnak. Lesz pozitív változás?
Biztos. Nem tudom. Függ attól is, hogyan fogjuk túlélni a bezártság okozta helyzetet. A karantén nem a „hú, lesz id?m aludni, olvasni, sorozatot nézni” történetr?l, hanem arról szól, hogy két hónapig nem fogok tudni bemenni dolgozni, de ki sem az utcára, és a haverokkal sem sörözhetek, focizhatok. Vagyis: tényleg be vagyok zárva. Az online világnak hihetetlen fontos szerepe lesz ebben az id?szakban, az emberek hiszékenyek, az álhírek pedig nagyon meg tudják mételyezni ezt az állapotot.

Ön fog bármit is változtatni a saját életén, ha túl vagyunk a rémálmon?
Ugyanúgy szeretnék élni ezután, mint eddig. Remélem nem lesz olyan haláleset, amely gyökeresen megváltoztatná az életemet.

Kissé megtörtnek érzem, legalábbis nem az optimizmus süt a szavaiból.
Nem vagyok az. S?t! Meg fogjuk oldani.

Rengeteg orvos és szakdolgozó között megfordul: hogyan látja, milyen állapotban vannak? Megint ?k viszik a hátukon a komplett országot.
Meló van, nem lelkizgetnek.

Mi az, ami hajtja ezeket az embereket?
A Fradi-szív. Még mindig bennünk van, hogy csináljuk.
Hát ez a dolgunk, basszus.

Tényleg, milyen érezni, hogy egy ország hálás, és egész lakótelepek tapsolják meg önöket?
Nagyon jó. És az is, hogy a köszönet nem csak nekünk, hanem sokaknak, például a kereskedelemben dolgozóknak is szól, akik szintén helytállnak, csak másképp. Nekik köszönhet?en tudunk vásárolni, van mit enni. Mi ott tudunk helytállni, amihez mi értünk: próbálunk gyógyítani. Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a járvány jelenléte nem azt jelenti, hogy mostantól kezdve senki nem kap infarktust, senkinek nem lesz tüd?embóliája, és senkit nem üt el az autó. Ezek a betegek a koronavírusos fert?zöttekkel együtt jelen vannak az ellátórendszerben, vagyis a járvány mindezek felett ró nagyon komoly pluszfeladatot ránk.

Korábban azt nyilatkozta, hogy „az egészségügyet csak a rendszerben dolgozó sok barom tartja egyben, és mindig lesznek barmok, vissza is él ezzel a rendszer". Tartja ezt továbbra is?
Most is vannak rendszerösszetartók. Ákos barátom, a hatvani sürg?sségi vezet?je tegnap végre hazament. Azt hiszem, pont egy hét nonstop munka után.

Ami az egészségügyben dolgozók fizetését és megbecsülését illeti, mindenki tudja, hogy jókora adósság halmozódott fel e téren az elmúlt harminc évben. Mire számít, kompenzálják önöket a járvány után?
Nem tudom megmondani. A jelenlegi helyzet nem alkalmas arra, hogy nagyobb fizetést kérjünk, és nem is olyanok az egészségügyi dolgozók. Bízzuk az ország vezet?ire, hogy ezek után meglesz-e bennük a szándék arra, hogy egy rezidens legalább keressen annyit, mint egy árufeltölt?.

Konopás Noémi - www.mandiner.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló